

Uzasadnienie

Projekt ustawy przewiduje wprowadzenie zmian w ustawie z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 43, z późn. zm.), których głównym celem jest uproszczenie i ułatwienie prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie wyrobów akcyzowych poprzez zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla przedsiębiorców, ograniczenie ponoszonych przez nich kosztów oraz czasochłonności obsługi podmiotów przez organy podatkowe, a także poprzez wyeliminowanie wątpliwości interpretacyjnych w zakresie stosowania stawek akcyzy w przypadku wyrobów energetycznych przeznaczonych do celów innych niż napędowe lub opałowe, jak również w zakresie właściwości organów podatkowych do orzekania w sprawie zwrotu akcyzy przy dostawie wewnątrzwspólnotowej i eksporcie wyrobów akcyzowych oraz samochodów osobowych, od których akcyza została zapłacona na terytorium kraju. Ponadto projekt ustawy zawiera kilka zmian dostosowawczych.

Szczegółowe zmiany w ustawie o podatku akcyzowym

I. Wylączenie z zakresu definicji ubytków wyrobów akcyzowych strat powstających podczas produkcji piwa i wyrobów winiarskich oraz zwolnienie od akcyzy ubytków wyrobów akcyzowych przekraczających maksymalny poziom norm do wysokości równej rzeczywistym stratom, jeżeli podmiot udowodni ich naturalny charakter wynikający z właściwości wyrobów. Zmiany umożliwią także określenie norm w zakresie magazynowania i przemieszczania piwa i wyrobów winiarskich w drodze rozporządzenia (zamiast ustalania ich każdorazowo przez naczelnika urzędu skarbowego).

Regulacje projektowane w art. 1 w pkt 1 w lit. c tiret pierwsze i w pkt 3 projektu wynikają z potrzeby wprowadzenia w polskich przepisach akcyzowych mechanizmu, który umożliwiłby podatnikowi udowodnienie, że rzeczywiste ubytki wyrobów akcyzowych przekraczające maksymalny poziom określony na podstawie przepisów mają charakter naturalny. Jednym z głównych celów dyrektywy Rady 2008/118/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie ogólnych zasad dotyczących podatku akcyzowego, uchylająca dyrektywę 92/12/EWG, zwanej dalej „dyrektywą”, jest zapewnienie jednolitego systemu opodatkowania akcyzą we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej (UE), opartego o zasadę opodatkowania konsumpcji. Cel ten zawarty jest w art. 7 ust. 1 dyrektywy, w świetle którego podatek akcyzowy staje się wymagalny w momencie dopuszczenia do konsumpcji. Zgodnie z art. 7 ust. 2 lit. a dyrektywy dopuszczenie do konsumpcji oznacza opuszczenie procedury zawieszenia poboru akcyzy w odniesieniu do wyrobów akcyzowych, w tym opuszczenie niezgodne z przepisami. Zgodnie z art. 7 ust. 4 dyrektywy za dopuszczenie do konsumpcji nie uważa się jednak całkowitego zniszczenia ani nieodwracalnej utraty wyrobów akcyzowych objętych procedurą zawieszenia poboru akcyzy, jeżeli zniszczenie lub utrata wynikają m.in. z właściwości tych wyrobów – tzw. ubytki naturalne.

Na gruncie polskich przepisów akcyzowych ubytki wyrobów akcyzowych rozliczane są w oparciu o normy ustalone w drodze decyzji właściwego naczelnika urzędu skarbowego, zgodnie z art. 85 ust. 1 pkt 1 albo ust. 2 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym, zwanej dalej „u.p.a.”, albo określone w przepisach wydanych na podstawie art. 85 ust. 7 u.p.a. Normy dopuszczalnych ubytków wyrobów akcyzowych ustalane są przez organy podatkowe do wysokości nieprzekraczającej maksymalnych norm wskazanych w przepisach wykonawczych do ustawy. Oznacza to, że organy podatkowe nie mają prawa

przyznać norm ubytków wyższych niż maksymalnie określone w rozporządzeniu, nawet gdyby rzeczywiste straty technologiczne uzasadniały taką decyzję.

Zakres zwolnienia art. 30 ust. 4 u.p.a. obejmuje ubytki wyrobów akcyzowych do wysokości:

- 1) ustalonej dla danego podmiotu przez właściwego naczelnika urzędu skarbowego na podstawie art. 85 ust. 1 pkt 1 albo ust. 2 pkt 1 lit. a;
- 2) określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 85 ust. 7.

Zdaniem Komisji stanowi to naruszenie art. 7 ust. 4 dyrektywy poprzez brak procedury umożliwiającej udowodnienie naturalnego charakteru ubytków. Organy podatkowe nie mają bowiem możliwości ustalenia norm na poziomie przekraczającym maksymalne wielkości wyznaczone w rozporządzeniu w sprawie ubytków. Prowadzi to do sytuacji, w której ubytki naturalne wyłączone z podatku akcyzowego na gruncie regulacji unijnych, w Polsce są objęte podatkiem akcyzowym. Wobec powyższego nw. przepisy wymagają odpowiednich zmian:

- 1) **art. 2 ust. 1 pkt 20 u.p.a** – zmianie podlega definicja ubytków wyrobów akcyzowych, która polega na wyłączeniu z jej zakresu strat produkcyjnych piwa i wyrobów winiarskich;
- 2) **art. 30 ust. 4a u.p.a.** - rozszerzenie zakresu zwolnienia od akcyzy ubytków wyrobów akcyzowych do wysokości równej rzeczywistym stratom, jeżeli podmiot udowodni ich naturalny charakter wynikający z właściwości wyrobów. Dodany ust. 4a umożliwi, po spełnieniu przez podmiot wskazanego powyżej warunku, zwolnienie od akcyzy ubytków wyrobów akcyzowych w przypadku przekroczenia norm dopuszczalnych ubytków, o których mowa w art. 85 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1 lit. a albo określonych w rozporządzeniu wydany na podstawie art. 85 ust. 7 u.p.a.

II. Zastąpienie papierowego dokumentu dostawy stosowanego przy przemieszczaniu poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy wyrobów zwolnionych od akcyzy ze względu na przeznaczenie oraz wyrobów energetycznych opodatkowanych zerową stawką akcyzy ze względu na przeznaczenie – dokumentem w postaci elektronicznej (e-DD).

Zmiana u.p.a ma na celu zastąpienie wystawianego w papierowej dokumentu dostawy stosowanego obecnie dla dokumentowania przemieszczeń w kraju poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy:

- 1) wyrobów akcyzowych zwolnionych od akcyzy ze względu na ich przeznaczenie, w tym wyrobów węglowych przeznaczonych do celów opałowych, oraz
 - 2) wyrobów akcyzowych wymienionych w załączniku nr 2 do u.p.a., opodatkowanych zerową stawką od akcyzy ze względu na ich przeznaczenie
- elektronicznym dokumentem dostawy (określanym w projekcie jako e-DD), który będzie generowany w Systemie EMCS PL2, wykorzystywanym obecnie dla obsługi przemieszczeń wyrobów akcyzowych w procedurze zawieszenia poboru akcyzy.

Na podstawie obecnych przepisów akcyzowych, dokumentowanie przemieszczeń wyrobów akcyzowych zwolnionych ze względu na ich przeznaczenie oraz wyrobów akcyzowych wymienionych w załączniku nr 2 do u.p.a., opodatkowanych zerową stawką od akcyzy ze względu na ich przeznaczenie, przy pomocy dokumentu dostawy, jest jednym z warunków zwolnienia tych wyrobów od podatku akcyzowego oraz stosowania zerowej stawki podatku akcyzowego. Wzór i sposób stosowania dokumentu dostawy określa obecnie rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 22 grudnia 2015 r. w sprawie dokumentu dostawy, warunków i sposobu zwrotu wyrobów akcyzowych objętych zwolnieniem od akcyzy ze względu na ich

przeznaczenie oraz środków skażających alkohol etylowy (Dz. U. poz. 2285, z późn. zm.). Zgodnie z ww. rozporządzeniem dokument dostawy wystawiają takie podmioty jak: podmiot prowadzący skład podatkowy, podmiot pośredniczący, zarejestrowany odbiorca, podmiot zużywający, pośredniczący podmiot węglowy, finalny nabywca węglowy. Dokument dostawy jest wystawiany w trzech, dwóch lub w jednym egzemplarzu, w zależności od rodzaju przemieszczenia i osób biorących w nim udział. Podmioty wystawiające dokumenty dostawy obowiązane są do sporządzania kwartalnych zestawień wystawionych dokumentów dostawy, które przekazują właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego w terminie do 25 dnia miesiąca następującego po kwartale, którego dotyczy zestawienie.

Z uwagi na wyżej wskazane czasochłonne i generujące znaczne koszty u podmiotów gospodarczych stosowanie papierowego obiegu dokumentu dostawy przewiduje się jego zelektronizowanie. Przedmiotowa zmiana powinna usprawnić ten proces, wprowadzając ułatwienia zarówno po stronie sektora gospodarczego, jak i po stronie administracji. Elektroniczny obieg dokumentów dostawy zwiększy bowiem kontrolę administracji nad przemieszczanymi wyrobami.

Projektowana ustawa przewiduje:

1. Rozbudowę systemu EMCS PL2 w celu stworzenia rozwiązań podobnych do tych stosowanych przy przemieszczaniu wyrobów akcyzowych w procedurze zawieszenia poboru akcyzy.
2. Zastąpienie dokumentu dostawy w postaci papierowej – elektronicznym dokumentem e-DD, który będzie generowany w systemie EMCS PL2 – systemie wykorzystywanym obecnie jedynie do przemieszczania wyrobów akcyzowych w procedurze zawieszenia poboru akcyzy.
3. Sporządzanie w Systemie EMCS PL2 przez podmiot wysyłający wyroby zwolnione lub z zerową stawką akcyzy elektronicznego dokumentu e-DD, którego wydruk będzie dołączany do przemieszczanych wyrobów.
4. Stosowanie e-DD (zakres danych, które powinny być zawarte w e-DD zostanie określony w rozporządzeniu wykonawczym do ustawy). E-DD będzie zawierał dodatkowe elementy/pola, takie jak: TIN podmiotu czy nr GRN zabezpieczenia akcyzowego, niezbędne dla elektronicznej weryfikacji podmiotu generującego e-DD w systemie EMCS PL2 oraz weryfikacji zabezpieczenia akcyzowego, które musi złożyć wysyłający wyroby zwolnione ze względu na przeznaczenie przed dokonaniem ich przemieszczania. W tym celu system EMCS PL2 będzie współpracował jednocześnie z systemem OSOZ2 (Ogólnopolski System Obsługi Zabezpieczeń 2), który będzie dokonywał automatycznej obsługi zabezpieczeń akcyzowych wymaganych w przypadku przemieszczenia wyrobów zwolnionych (z wyłączeniem wyrobów węglowych oraz wyrobów akcyzowych z zerową stawką akcyzy, które nie podlegają zabezpieczeniu akcyzowemu).
5. Potwierdzanie przez podmiot odbierający odbioru wyrobów zwolnionych lub z zerową stawką akcyzy dokumentem generowanym w systemie EMCS PL2, określanym jako raport odbioru (RoR). W przypadku podmiotów odbierających niebędących użytkownikami systemu EMCS PL2 potwierdzanie odbioru wyrobów zwolnionych lub z zerową stawką akcyzy dokonywane będzie na wydruku e-DD. Zamknięcia przemieszczenia w Systemie będzie natomiast dokonywał podmiot, który wysłał wyroby, na podstawie otrzymanego od podmiotu odbierającego wydruku e-DD z potwierdzeniem otrzymania przez ten podmiot wysłanych wyrobów.
6. Dokumentowanie przy wykorzystaniu e-DD nie tylko dostaw na terytorium kraju wyrobów zwolnionych oraz opodatkowanych zerową stawką akcyzy, ale także

importu, nabycia wewnątrzwspólnotowego, eksportu oraz dostawy wewnątrzwspólnotowej wyrobów zwolnionych oraz importu i eksportu stanowiącego zwrot importowanych wyrobów opodatkowanych zerową stawką akcyzy, w przypadku gdy czynności tych dokonuje podmiot będący podatnikiem podatku akcyzowego, prowadzący działalność gospodarczą w wykorzystaniem zwolnionych wyrobów akcyzowych lub opodatkowanych zerową stawką akcyzy ze względu na przeznaczenie. W przypadku importu i eksportu (stanowiącego zwrot importowanych wyrobów) wydruk e-DD będzie towarzyszył zwolnionym wyrobom od lub do urzędu celno-skarbowego, w którym wyroby zostaną odpowiednio dopuszczone do obrotu lub wysłane poza terytorium UE (dotyczy to importu wyrobów zwolnionych przez podmiot pośredniczący, podmiot zużywający prowadzący działalność gospodarczą, inny niż podmiot zużywający, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 22 u.p.a. oraz finalnego nabywcę węglowego zużywającego wyroby węglowe w ramach prowadzonej działalności gospodarczej oraz eksportu wyrobów zwolnionych przez finalnego nabywcę węglowego zużywającego wyroby węglowe w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, importu wyrobów opodatkowanych zerową stawką akcyzy przez zużywający podmiot gospodarczy oraz eksportu stanowiącego zwrot importowanych wyrobów opodatkowanych zerową stawką akcyzy przez zużywający podmiot gospodarczy). W przypadku nabycia wewnątrzwspólnotowego wyrobów zwolnionych e-DD zostanie przesłany do Systemu już po dokonaniu tego nabycia i odbiorze zwolnionych wyrobów (dotyczy to finalnego nabywcy węglowego zużywającego wyroby węglowe w ramach prowadzonej działalności gospodarczej). Wydruk e-DD będzie także dołączany do zwracanych przez finalnego nabywcę węglowego zużywającego wyroby węglowe w ramach prowadzonej działalności gospodarczej wyrobów węglowych dostarczanych wewnątrzwspólnotowo do podmiotu, który dokonał ich sprzedaży z kraju członkowskiego UE.

W związku z powyższym uchylenia, zmiany lub dodania, wymagają następujące przepisy u.p.a.:

Art. 2 ust. 1 pkt 18a -18c, pkt 20 lit. e tiret drugie, pkt 26-32 - Zmiany w przedmiotowych przepisach wynikają z potrzeby dostosowania zawartych w nich definicji do stosowania Systemu EMCS przy przemieszczaniu wyrobów zwolnionych od akcyzy ze względu na przeznaczenie oraz opodatkowanych zerową stawką akcyzy ze względu na przeznaczenie; zmiany te polegają w na uchyleniu definicji dokumentu dostawy, dodaniu definicji e-DD i definicji dokumentu zastępującego e-DD oraz dostosowaniu pozostałych definicji związanych ze stosowaniem Systemu EMCS,

Art. 31a ust. 3 pkt 1, 2a i 2b, pkt 3, 4 i 5, ust. 4 i 5, ust. 5 - Przepis art. 31a ust. 3 pkt 1, pkt 3 określa, iż przemieszczanie na podstawie e-DD albo dokumentu zastępującego e-DD oraz zakończenie przemieszczania w sposób, o którym mowa w art. 83c ust. 2 stanowi warunek zwolnienia od akcyzy czynności podlegających opodatkowaniu, których przedmiotem są wyroby węglowe przeznaczone do celów opałowych. Jednocześnie dodany w art. 31 ust. pkt 2a i 2b wskazuje na konieczność przesłania do Systemu e-DD albo sporządzenie dokumentu zastępującego e-DD odpowiednio w przypadku nabycia wewnątrzwspólnotowego wyrobów węglowych przez finalnego nabywcę węglowego zużywającego wyroby węglowe przeznaczone do celów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 oraz 4 – 8 oraz zwrotu nabytych wewnątrzwspólnotowo wyrobów węglowych przez finalnego nabywcę węglowego zużywającego, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 oraz 4 - 8, do sprzedawcy na terytorium

państwa członkowskiego. Również dodany w art. 31 w ust. 3 pkt 4 reguluje kwestię przesłania do Systemu e-DD albo sporządzenia dokumentu zastępującego e-DD, z tym że w przypadku zwrotu importowanych wyrobów węglowych przez finalnego nabywcę węglowego zużywającego wyroby węglowe, przeznaczone do celów o których mowa w art. 31a ust. 1 pkt 1 i 2 oraz 4–8, do sprzedawcy spoza terytorium Unii Europejskiej, gdy wyprowadzenie następuje przez organ celny znajdujący się w państwie członkowskim Unii Europejskiej. Przepis określa na dokonanie tej czynności 5 dni od dnia złożenia zgłoszenia celnego, na podstawie którego zwracane wyroby są wywożone poza terytorium Unii Europejskiej.

Art. 32 ust. 5 pkt 2, ust. 10 i 11 oraz ust. 14 - Przepis art. 32 ust. 5 pkt 2 określa, iż przemieszczanie wyrobów akcyzowych zwolnionych od akcyzy ze względu na przeznaczenie na podstawie e-DD albo dokumentu zastępującego e-DD oraz zakończenie przemieszczania w sposób, o którym mowa w art. 83c ust. 2 lub 4 oraz w terminach, o których mowa w art. 83c ust. 3 jest warunkiem zwolnienia tych wyrobów od akcyzy. W art. 32 ust. 14 określono natomiast, że w przypadku zwrotu wyrobów akcyzowych zwolnionych od akcyzy ze względu na ich przeznaczenie przez podmiot zużywający do podmiotu pośredniczącego, podmiot zużywający albo podmiot pośredniczący do składu podatkowego, warunkiem zwolnienia będzie przemieszczanie tych wyrobów na podstawie e-DD albo dokumentu zastępującego e-DD. Jednocześnie z uwagi na wprowadzenie e-DD albo dokumentu zastępującego e-DD konieczne było uchylene ust. 10 i 11.

Art. 38 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 3 i 4 - Z uwagi na fakt, iż nie będzie obowiązywał papierowy dokument dostawy i zastąpi go elektroniczny e-DD uchylono przepisy określające kompetencje dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych dotyczące stosowania dokumentu dostawy w postaci papierowej.

Art. 41a ust. 2 pkt 1, ust. 3, ust. 4a i ust. 7, art. 41b ust. 1-4 i ust. 6, art. 41c, art. 41d ust. 1-3, art. 41e ust. 1-3a, ust. 4 pkt 2 oraz ust. 5 -7 pkt 1 i ust. 8, art. 41f ust. 3-6, art. 41g ust. 2 i 3, art. 41h ust. 1, art. 41i, art. 42 ust. 1 pkt 3, 4, 7, i 8 oraz ust. 4, art. 46 ust. 7, art. 63 ust. 4 i 5 oraz art. 73 ust. 1a – Przedmiotowe przepisy dotyczą przemieszczania wyrobów akcyzowych z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy. W zmienionej projektem ustawy definicji podmiotu wysyłającego (art. 2 ust. 1 pkt 31 u.p.a.) rozróżniono natomiast podmiot wysyłający wyroby akcyzowe z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy (lit. a) oraz podmiot wysyłający wyroby akcyzowe poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy (lit. b). Podobnie w zmienionej projektem ustawy definicji podmiotu odbierającego (art. 2 ust. 1 pkt 32 u.p.a.) rozróżniono podmiot odbierający wyroby akcyzowe z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy (lit. a) oraz podmiot odbierający wyroby akcyzowe poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy (lit. b).

W związku z tym wprowadzeniu do wyliczenia w art. 41a ust. 7, przepisom art. 41a ust. 7 pkt 3, art. 41b ust. 1 i 6, art. 41c, art. 41d, art. 41e ust. 1-3 i ust. 5-7 pkt 1, art. 41f ust. 4-6, art. 41g ust. 3, art. 41h ust. 1, art. 46 ust. 7 i art. 63 ust. 4 i 5 nadano nowe brzmienie, które zostało dostosowane do zmienionych definicji podmiotu wysyłającego i podmiotu odbierającego, jak również wprowadzono dodatkowy przepis art. 41i, a w pozostałych wymienionych przepisach, tj. w art. 41a ust. 2 pkt 1, ust. 3 i 4a, art. 41b ust. 2-4, art. 41e ust. 3a i 4 pkt 2 i części wspólnej, art. 41g ust. 1, 2 i 8, art. 42 ust. 1 pkt 3,4,7 i 8 i ust. 4, art. 41f ust. 3 i art. 73 ust. 1a zmiany polegają na tym, iż użyte w różnym przypadku wyrazy „podmiot wysyłający” zastąpiono użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „podmiot wysyłający, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 31 lit. a, natomiast użyte w różnym przypadku wyrazy „podmiot odbierający” zastąpiono użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „podmiot odbierający, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 32 lit. a.

Art. 41e ust. 2 część wspólna - Zgodnie z obecnym brzmieniem przedmiotowego przepisu podmiot odbierający przesyła do Systemu projekt raportu odbioru niezwłocznie po przeprowadzeniu kontroli odebranych wyrobów akcyzowych albo odbiorze wyrobów akcyzowych, w przypadku nieotrzymania, do momentu odbioru tych wyrobów, informacji z Systemu o zamiarze przeprowadzenia kontroli odebranych wyrobów akcyzowych - nie później jednak niż w ciągu 5 dni roboczych od dnia zakończenia przemieszczania. Zgodnie z art. 20 ust. 2 dyrektywy 2008/118/WE przemieszczanie wyrobów akcyzowych w procedurze zawieszenia poboru akcyzy kończy się w momencie gdy odbiorca przyjął dostawę wyrobów akcyzowych. W związku z tym, w celu uniknięcia ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych należy doprecyzować, że raport odbioru powinien zostać przesłany nie później niż w ciągu 5 dni roboczych od dnia odbioru wyrobów przez odbiorcę.

Art. 42 ust. 1a i 1b - W związku z zastąpieniem papierowego dokumentu dostawy dokumentem e-DD w postaci elektronicznej w przedmiotowych przepisach zastąpiono wyrazy „dokument dostawy” wyrazami „e-DD albo dokument zastępujący e-DD”. W związku z tym, że kontrola wyrobów następuje przed ich odbiorem dokonano jednocześnie zmian redakcyjnych w przedmiotowej regulacji polegających na zastąpieniu wyrazów „kontroli odebranych wyrobów” wyrazami „kontroli odbieranych wyrobów”.

Art. 46 ust. 2 - Po wejściu w życie projektowanych zmian System będzie wykorzystywany nie tylko jak obecnie do przemieszczeń wyrobów akcyzowych z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy, ale również do przemieszczeń poza tą procedurą, natomiast regulacje dotyczące zasad stosowania Systemu do przemieszczeń poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy znajdują się w innym rozdziale. Dlatego w przepisie tym doprecyzowano, że określa on kto jest użytkownikiem Systemu w zakresie przemieszczania wyrobów akcyzowych z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy.

Art. 56 ust. 5 - Przepis zobowiązuje podmiot pośredniczący do umieszczania swojego numeru w dokumencie dostawy. Przepis należy uchylić w związku z zastąpieniem papierowego dokumentu dostawy dokumentem w postaci elektronicznej.

Art. 83b - W przepisie określono przypadki, w których przemieszczanie wyrobów akcyzowych odbywa się na podstawie e-DD lub dokumentu zastępującego e-DD. Przepis określa katalog przypadków przemieszczania wyrobów akcyzowych na podstawie e-DD lub dokumentu zastępującego e-DD. Katalog ten powiela katalog przypadków, w których wyroby te są obecnie przemieszczane na podstawie papierowego dokumentu dostawy. Katalog przypadków, w których wyroby akcyzowe opodatkowane zerową stawką akcyzy ze względu na przeznaczenie będą przemieszczane na podstawie e-DD lub dokumentu zastępującego e-DD jest szerszy niż katalog przypadków, w których wyroby te są obecnie przemieszczane na podstawie papierowego dokumentu dostawy. Wyroby akcyzowe opodatkowane zerową stawką akcyzy ze względu na przeznaczenie są obecnie przemieszczane na podstawie papierowego dokumentu dostawy w przypadkach określonych w art. 83b pkt 2 lit. a-d. W przypadku przemieszczania z miejsca importu do podmiotu zużywającego (art. 83b pkt 2 lit e) oraz od podmiotu zużywającego do sprzedawcy poza terytorium UE, gdy wyprowadzenie następuje przez urząd celno-skarbowy znajdujący się na terytorium kraju (art. 83b pkt 2 lit f) nie stosuje się obecnie papierowego dokumentu dostawy. Objęcie monitorowaniem w ramach Systemu EMCS również dwóch ww. przypadków przemieszczania wyrobów opodatkowanych zerową stawką akcyzy ze względu na przeznaczenie wynika z większych możliwości jakie daje stosowanie Systemu do monitorowania przemieszczeń wyrobów.

Art. 83c ust. 1 – W przepisie tym określono moment, w którym rozpoczyna się przemieszczanie wyrobów na podstawie e-DD. Przepis zawiera podobne regulacje jak zawarte w art. 41a ust. 1 u.p.a. i dotyczące momentu rozpoczęcia przemieszczenia na podstawie e-AD.

Przemieszczanie wyrobów na podstawie e-DD będzie rozpoczynało się z chwilą wyprowadzenia wyrobów z miejsca wysyłki w przypadku przemieszczania:

1) wyrobów zwolnionych ze względu na przeznaczenie:

- ze składu podatkowego do podmiotu pośredniczącego lub podmiotu zużywającego (art. 83b pkt 1 lit. a tiret pierwsze),
- od podmiotu pośredniczącego do podmiotu zużywającego (art. 83b pkt 1 lit. a tiret drugie),
- od zarejestrowanego odbiorcy do podmiotu zużywającego (art. 83b pkt 1 lit. a tiret trzecie),
- od podmiotu zużywającego będącego osobą fizyczną nieprowadzącą działalności gospodarczej do składu podatkowego lub do podmiotu pośredniczącego (art. 83b pkt 1 lit. b tiret pierwsze),
- od podmiotu zużywającego prowadzącego działalność gospodarczą do składu podatkowego lub podmiotu pośredniczącego (art. 83b lit. b tiret drugie),
- od podmiotu pośredniczącego do składu podatkowego (art. 83b pkt 1 lit. b tiret trzecie),
- od finalnego nabywcy węglowego zużywającego wyroby węglowe przeznaczone do celów, o których mowa w art. 31a ust. 1 pkt 1 i 2 oraz 4-9 do pośredniczącego podmiotu węglowego lub do sprzedawcy poza terytorium UE, gdy wyprowadzenie następuje przez urząd celno-skarbowy znajdujący się na terytorium kraju (art. 83b pkt 1 lit. b tiret czwarte podwójne tiret drugie)

2) wyrobów opodatkowanych zerową stawką akcyzy ze względu na przeznaczenie:

- ze składu podatkowego do zużywającego podmiotu gospodarczego (art. 83b pkt 2 lit. a),
- od zużywającego podmiotu gospodarczego do składu podatkowego (art. 83b pkt 2 lit. b),
- do składu podatkowego w przypadku niedostarczenia ich do zużywającego podmiotu gospodarczego (art. 83b pkt 2 lit. c),
- od zarejestrowanego odbiorcy do zużywającego podmiotu gospodarczego (art. 83b pkt 2 lit. d),
- od zużywającego podmiotu gospodarczego do sprzedawcy poza terytorium UE, gdy wyprowadzenie następuje przez urząd celno-skarbowy znajdujący się na terytorium kraju (art. 83b pkt 2 lit. f).

Przemieszczanie wyrobów na podstawie e-DD będzie rozpoczynało się z chwilą dopuszczenia wyrobów do obrotu w przypadku przemieszczania wyrobów zwolnionych ze względu na przeznaczenie lub opodatkowanych zerową stawką akcyzy ze względu na przeznaczenie z miejsca importu w przypadkach, o których mowa w art. 83b pkt 1 lit. c oraz pkt 2 lit. e.

Art. 83c ust. 2-4 – W przepisach tych określono zasady zakończenia przemieszczania na podstawie e-DD. Zasady te są podobne do określonych w rozdziale 1 działu III u.p.a. zasad zakończenia przemieszczania na podstawie e-AD. Podobnie jak w przypadku przemieszczania na podstawie e-AD, również w przypadku przemieszczania na podstawie e-DD w Systemie tworzony będzie raport odbioru lub raport wywozu. Różnice występują w zakresie terminów, w których powinno zostać zakończone przemieszczanie na podstawie e-DD. W przypadku przemieszczania na podstawie e-DD terminy te są krótsze ze względu na to, że droga przemieszczania jest krótsza – na podstawie e-DD wyroby będą przemieszczane wyłącznie na terytorium kraju.

Proponuje się, aby w przypadkach, gdy przemieszczanie wyrobów na podstawie e-DD będzie rozpoczynało się z chwilą wyprowadzenia wyrobów z miejsca wysyłki (przypadki opisano w uzasadnieniu do ust. 3) – zakończenie następowało w terminie 15 dni od dnia wysłania wyrobów wskazanego w e-DD lub dokumencie zastępującym e-DD. Natomiast w przypadkach, gdy przemieszczanie wyrobów na podstawie e-DD będzie rozpoczynało się z chwilą dopuszczenia wyrobów do obrotu – proponuje się, aby jego zakończenie następowało w terminie 15 dni od dnia dopuszczenia do obrotu. Konsekwencją niezachowania przedmiotowych terminów będzie brak możliwości zastosowania zwolnienia od akcyzy lub zerowej stawki akcyzy (*vide* uzasadnienie do art. 32 ust. 5 pkt 2 oraz art. 89 ust. 2aa u.p.a.). W ust. 4 określono sposób zakończenia przemieszczania w przypadku zwrotu wyrobów przemieszczanych na podstawie e-DD do sprzedawcy poza terytorium UE, gdy wyprowadzenie wyrobów następuje przez urząd celno-skarbowy znajdujący się na terytorium kraju. W takim przypadku w Systemie będzie tworzony raport wywozu na podstawie informacji uzyskanej z elektronicznego systemu obsługi eksportu, potwierdzający wyprowadzenie wyrobów poza terytorium UE.

Art. 83d ust. 1 – W przepisie określono warunki rozpoczęcia przemieszczania na podstawie e-DD. Warunki te wynikają z zasad działania Systemu EMCS i są podobne do warunków rozpoczęcia przemieszczania na podstawie e-AD określonych w art. 41a ust. 3 u.p.a.

Art. 83d ust. 2 – W przepisie określono obowiązek zawarcia w e-DD informacji, czy przemieszczane wyroby są zwolnione od akcyzy czy opodatkowane zerową stawką akcyzy. Przepis określa podobny obowiązek jak wynikający z art. 41a ust. 3a u.p.a. W przypadku e-AD informacja ogranicza się do wyrobów opodatkowanych zerową stawką. Ze względu na to, że na podstawie e-DD będą mogły być przemieszczane tylko wyroby opodatkowane zerową stawką albo wyroby zwolnione - w przypadku e-DD informacja będzie dotyczyła zarówno jednych jak i drugich wyrobów.

Art. 83d ust. 3 – W przepisie określono kto i kiedy przesyła do Systemu projekt e-DD w przypadku, gdy wyroby będą przemieszczane na podstawie e-DD z miejsca importu. Przyjęto, że projekt e-DD prześle do Systemu w takich przypadkach będący użytkownikiem Systemu podmiot, do którego wyroby będą przemieszczane z miejsca importu, przed dopuszczeniem wyrobów do obrotu.

Art. 83e – W przepisie określono, że aby podmiot wysyłający mógł przemieścić poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy na terytorium kraju wyroby akcyzowe, o których mowa w art. 83b musi posiadać wydruk e-DD z nadanym numerem referencyjnym lub dokument go zastępujący.

Art. 83g – W przepisie określono sposób działania Systemu po przesłaniu do Systemu projektu e-DD. Sposób działania Systemu ten został określony podobnie jak w przypadku przesłania projektu e-AD (art. 41b u.p.a.).

Art. 83h – W ust. 1 - 5 określono zasady unieważniania e-DD oraz dokonywania zmiany miejsca przeznaczenia wyrobów przemieszczanych na podstawie e-DD. Zasady zostały określone podobnie do zasad unieważniania e-AD oraz dokonywania zmiany miejsca przeznaczenia wyrobów przemieszczanych na podstawie e-AD (art. 41b ust. 3 oraz art. 41d u.p.a.). W określonym w art. 83h katalogu przypadków, w których podmiot wysyłający jest obowiązany dokonać zmiany miejsca przeznaczenia wyrobów ujęto również przypadek, w którym zmiana ta wynika z utraty przez podmiot odbierający statusu uprawniającego do

odbioru przemieszczanych wyrobów. Przypadek ten jest analogiczny jak określony w rozporządzeniu wykonawczym wydanym na podstawie art. 41 d ust. 3 u.p.a.

W ust. 6 określono zasady dokonywania zmiany środka transportu, którym przemieszczane są wyroby na podstawie e-DD. Przyjęto, że zmiana ta powinna każdorazowo odbywać się za wiedzą organu podatkowego i wymagała będzie uprzedniego przesłania do Systemu powiadomienia przez podmiot wysyłający.

W ust. 7 przewidziano upoważnienie dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do określenia w drodze rozporządzenia innych przypadków, w których podmiot wysyłający ma obowiązek dokonania zmiany miejsca przeznaczenia wyrobów akcyzowych. Upoważnienie to jest podobne do upoważnienia przewidzianego w art. 41d ust. 3 u.p.a.

Art. 83i – W przepisie określono zasady postępowania w przypadku odmowy przyjęcia całości lub części wyrobów przemieszczanych na podstawie e-DD. W przypadku, gdy podmiot odbierający będzie użytkownikiem Systemu sporządzi w takim przypadku raport odbioru wskazujący na odmowę przyjęcia. Jeżeli podmiot odbierający nie będzie użytkownikiem Systemu przedmiotowy raport sporządzi podmiot wysyłający.

Art. 83j – W ust. 1 i 2 określono zasady postępowania w przypadku otrzymania z Systemu informacji o zamiarze przeprowadzenia przez właściwego naczelnika urzędu celno-skarbowego kontroli celno-skarbowej odbieranych wyrobów akcyzowych przemieszczanych na podstawie e-DD. Zasady te są podobne do zasad określonych w przypadku wyrobów przemieszczanych na podstawie e-AD (art. 41e u.p.a.). W ust. 3-5 określono zasady postępowania w przypadku otrzymania przez podmiot odbierający, który nie jest użytkownikiem Systemu informacji o zamiarze przeprowadzenia przez właściwego naczelnika urzędu celno-skarbowego kontroli celno-skarbowej odbieranych wyrobów akcyzowych przemieszczanych na podstawie e-DD oraz zasady potwierdzania odbioru przez taki podmiot. Przyjęto, że podmiot, który nie jest użytkownikiem Systemu obowiązany będzie do poinformowania o przybyciu wyrobów poza Systemem naczelnika urzędu celno-skarbowego, który poinformował go wcześniej o zamiarze przeprowadzenia kontroli. Podmiot taki potwierdzi odbiór na wydruku e-DD albo na dokumencie zastępującym e-DD niezwłocznie po przeprowadzeniu kontroli odbieranych wyrobów, a w przypadku braku kontroli – niezwłocznie po odbiorze wyrobów. Dokument z potwierdzeniem niezwłocznie przekaże podmiotowi wysyłającemu, a podmiot wysyłający na podstawie otrzymanego dokumentu z potwierdzeniem sporządzi w Systemie raport odbioru.

Art. 83k – W przepisie określono zasady postępowania w przypadku przesłania do Systemu projektu raportu odbioru. Zasady te są podobne do zasad określonych w przypadku przemieszczania wyrobów na podstawie e-AD (art. 41e u.p.a.).

Art. 83l – W przepisie określono zasady odnotowywania zwalniania lub obciążenia zabezpieczenia akcyzowego podmiotu wysyłającego, podmiotu pośredniczącego lub składu podatkowego w przypadku przemieszczania (podmiot wysyłający) lub odbioru wyrobów akcyzowych zwolnionych od akcyzy ze względu na ich przeznaczenie, innych niż wyroby węglowe.

Art. 83m – W przepisie określono zasady postępowania w przypadku niedostępności Systemu. Zasady te zostały określone podobnie jak w przypadku przemieszczania z wykorzystaniem Systemu wyrobów akcyzowych z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy (art. 41f u.p.a.).

Art. 83n – W przepisie określono kto jest użytkownikiem Systemu w przypadku przemieszczania na podstawie e-DD wyrobów zwolnionych od akcyzy ze względu na przeznaczenie oraz wyrobów opodatkowanych zerową stawką akcyzy ze względu na przeznaczenie. Przyjęto, że użytkownikami Systemu będą organy podatkowe oraz podmioty wysyłające i odbierające wyroby przemieszczane na podstawie e-DD, które prowadzą działalność gospodarczą, z wyłączeniem zagranicznych podmiotów zużywających paliwa żeglugowe. Podmioty zużywające wyroby zwolnione od akcyzy ze względu na przeznaczenie, które nie prowadzą działalności gospodarczej oraz finalni nabywcy węgla zużywający wyroby węglowe będą mogli zostać użytkownikami Systemu jedynie na potrzeby odbioru wyrobów przemieszczanych na podstawie e-DD.

Art. 83o – W przepisie przewidziano odpowiednie stosowanie do przemieszczania wyrobów na podstawie e-DD przepisów dotyczących przemieszczania wyrobów na podstawie e-AD dotyczących wglądu do Systemu przez uprawnione organy (art. 41b ust. 5 u.p.a.), administrowania Systemem (art. 46 ust. 1 u.p.a.), sprawdzania dokumentów przesyłanych do Systemu (art. 46 ust. 4 u.p.a.), potwierdzania przez System przesłania dokumentu do Systemu (art. 46 ust. 5 u.p.a.), prowadzenia w Systemie ewidencji przemieszczeń (art. 46 ust. 6 u.p.a.) oraz usuwania stwierdzonych w Systemie nieprawidłowości (art. 46 ust. 7 u.p.a.).

Art. 83p – W ust. 1 określono kto jest obowiązany zapewnić aktualną informację o przemieszczanych wyrobach na podstawie e-DD, jeżeli informacja taka nie jest automatycznie zapewniona przez System. Regulacja jest podobna do regulacji przewidzianej w art. 41h, która określa kto jest obowiązany do zapewnienia aktualnej informacji o przemieszczanych wyrobach na podstawie e-AD. W ust. 2 określono upoważnienie dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do określenia w drodze rozporządzenia szczegółowych regulacji dotyczących stosowania e-DD. W ust. 3 określone zostały wytyczne dotyczące regulacji, które zostaną zawarte w przedmiotowym rozporządzeniu.

Art. 89 ust. 2 pkt 2, 3, 5 i 6a oraz ust. 2aa - W związku z zastąpieniem papierowego dokumentu dostawy dokumentem e-DD w postaci elektronicznej w ust. 2 pkt 2, 3 oraz 5-6a przewidziano obowiązek przemieszczania wyrobów opodatkowanych zerową stawką akcyzy ze względu na przeznaczenie na podstawie e-DD. Jednocześnie w dodanym ust. 2aa przewidziano, że warunkiem zastosowania zerowej stawki akcyzy w stosunku do takich wyrobów będzie zakończenie przemieszczania w sposób oraz w terminach przewidzianych w art. 83c ust. 2-4 dla wyrobów przemieszczanych z wykorzystaniem Systemu, na podstawie e-DD.

Art. 89 ust. 2a – W związku z zastąpieniem papierowego dokumentu dostawy dokumentem e-DD w postaci elektronicznej, przepis ten jako odnoszący się do papierowej wersji dokumentu dostawy wymaga uchylecia.

Art. 138a ust. 3 pkt 6 oraz art. 138f ust. 2 - W związku z zastąpieniem papierowego dokumentu dostawy dokumentem e-DD w postaci elektronicznej w przedmiotowych przepisach zastąpiono obowiązek zamieszczania w ewidencji „informacji o dokumentach dostawy”, „informacjami o e-DD”.

Art. 138i ust. 2 pkt 4 - W związku z zastąpieniem papierowego dokumentu dostawy dokumentem e-DD w postaci elektronicznej w przedmiotowym przepisie zastąpiono obowiązek zamieszczania w ewidencji danych dotyczących dokumentu dostawy, danymi dotyczącymi e-DD.

Art. 138q ust. 3 oraz art. 138r - W związku z zastąpieniem papierowego dokumentu dostawy dokumentem e-DD w postaci elektronicznej w art. 138q ust. 3 przewidziano obowiązek przechowywania wydruków e-DD lub dokumentów zastępujących e-DD do celów kontroli przez okres 5 lat. Jednocześnie należy uchylić art. 138 r, w który przewiduje obowiązek sporządzania do celów kontroli kwartalnych zestawień dokumentów dostawy.

III. Wprowadzenie na terytorium kraju możliwości podziału przemieszczenia w przypadku wyrobów energetycznych przemieszczanych transportem kolejowym z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy w Systemie EMCS.

Przepis art. 23 dyrektywy 2008/118/WE przewiduje, że organy państwa członkowskiego wysyłki mogą, na warunkach określonych przez to państwo członkowskie, zezwolić wysyłającemu na dokonanie podziału przemieszczania wyrobów energetycznych w procedurze zawieszenia poboru akcyzy na co najmniej dwa przemieszczenia, pod warunkiem, że:

- 1) całkowita ilość wyrobów akcyzowych nie ulegnie zmianie;
- 2) podział nastąpi na terytorium państwa członkowskiego, które zezwoli na taką procedurę;
- 3) właściwe organy tego państwa członkowskiego zostaną poinformowane o miejscu, w którym nastąpi podział.

Powyższa regulacja, która ma charakter fakultatywny, nie jest obecnie przewidziana w polskim porządku prawnym. Mając jednak na uwadze występujące często w transporcie kolejowym przypadki, gdy część wagonów kolejowych, którymi przemieszczane są wyroby energetyczne w procedurze zawieszenia poboru akcyzy, z różnych przyczyn (przede wszystkim z powodu awarii) nie może dotrzeć do miejsca przeznaczenia wskazanego w e-AD, zdecydowano o wprowadzeniu w przepisach krajowych powyższej regulacji (w dodanym art. 41i). Z uwagi na zwiększone ryzyko nieprawidłowości w przypadku podziału przemieszczania, wprowadzona regulacja odnosi się tylko do wyrobów energetycznych przewożonych transportem kolejowym z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy w Systemie EMCS. Regulacja ta nie obejmuje wyrobów energetycznych objętych zwolnieniem od akcyzy wynikającym z art. 31 ust. 1 u.p.a., przemieszczanych w Systemie EMCS z zastosowaniem świadectwa zwolnienia, o którym mowa w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 31/96 z dnia 10 stycznia 1996 r. w sprawie świadectwa zwolnienia z podatku akcyzowego.

Przedmiotowa, korzystna dla podmiotów regulacja umożliwi dokonywanie na terytorium kraju podziału rozpoczętego już przemieszczania, odbywającego się na podstawie jednego e-AD na dwa lub więcej przemieszczeń, z czego każde odbywać się będzie na podstawie nowo utworzonego e-AD. W celu dokonania podziału podmiot wysyłający będzie musiał poinformować o tym fakcie naczelnika urzędu celno-skarbowego właściwego ze względu na miejsce dokonywania podziału oraz wysłać do Systemu projekt powiadomienia o podziale przemieszczenia. Jeżeli projekt powiadomienia zawierał będzie niekompletne lub nieprawidłowe dane z Systemu zostanie automatycznie wysłana informacja o błędach. W przypadku przyjęcia przez System powiadomienia dla podzielonych przemieszczeń zostaną utworzone nowe e-AD, które zastąpią pierwotnie wystawiony e-AD. W wyniku podziału przemieszczenia zepsute wagony będą mogły być formalnie np. zawrócone do składu podatkowego podmiotu wysyłającego jako część podzielonego przemieszczenia, a podmiot odbierający będzie mógł odebrać tylko część pierwotnie wysłanych wyrobów i potwierdzić ich odbiór zgodnie z nowym e-AD.

IV. Eliminacja wątpliwości interpretacyjnych w zakresie stosowania stawek akcyzy w przypadku wyrobów energetycznych przeznaczonych do celów innych niż napędowe lub opałowe, w tym stawek mających zastosowanie do ubytków lub całkowitego zniszczenia tych wyrobów.

Zmiana art. 89 ust. 2d u.p.a ma związek z sygnalizowanymi problemami z zastosowaniem właściwej stawki akcyzy w przypadku ubytków lub całkowitego zniszczenia gazowych wyrobów energetycznych określonych w załączniku nr 2 do u.p.a., objętych zerową stawką akcyzy ze względu na ich przeznaczenie. Wobec tego proponuje się określić stawkę w wysokości 14,72 zł/GJ w przypadku ubytków lub całkowitego zniszczenia ww. wyrobów. Dodatkowo, w celu uproszczenia rozliczania ubytków ciekłych wyrobów energetycznych proponuje się wprowadzenie jednej stawki w wysokości 1822,00 zł/1000 litrów, w miejsce obecnie stosowanych dwóch uzależnionych od gęstości paliwa w wysokości 1822,00 zł/1000 litrów oraz 2047,00 zł/1000 kilogramów.

Zmiana art. 89 polegająca na dodaniu ust. 2e i 2f u.p.a wynika z nieokreślenia obecnie stawki akcyzy dla wyrobów energetycznych wymienionych w załączniku nr 2 do ustawy, innych niż określone w ust. 1 pkt 1-13, w przypadkach, gdy nie ma do nich zastosowania zerowa stawka akcyzy wynikająca z ust. 2. W związku z tym w stosunku do tych wyrobów może zostać zastosowana jedynie najwyższa stawka akcyzy przewidziana dla paliw silnikowych. Projektowana regulacja wychodzi naprzeciw oczekiwaniom przedsiębiorców i organów podatkowych. Zdecydowano się na rozróżnienie sytuacji, gdy warunki zastosowania zerowej stawki akcyzy określone w art. 89 ust. 2 lub 2aa nie zostały spełnione, ale wyroby energetyczne w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zostały użyte zgodnie z przeznaczeniem, które przy zachowaniu tych warunków uprawniałoby do zastosowania zerowej stawki akcyzy i używający podmiot gospodarczy to udowodni (ust. 2e pkt 1) oraz gdy używający podmiot gospodarczy nie udowodni użycia wyrobów do celów, które uprawniałoby do zastosowania zerowej stawki (ust. 2e pkt 2). W pierwszym przypadku zastosowano rozwiązanie podobne do tego jakie wynika z art. 32 ust. 4 pkt 4 u.p.a. i dotyczy zużycia alkoholu etylowego. W przypadku, gdy podmiot, który zużywa przedmiotowe wyroby energetyczne udowodni, że wyroby te zostały użyte zgodnie z przeznaczeniem, które gdyby zostały zachowane warunki uprawniałoby do zastosowania zerowej stawki akcyzy, stosuje się wówczas odpowiednio stawkę 1196,00 zł/1000 litrów, a w przypadku gazów – 11,04 zł/GJ. Natomiast w przypadku, gdy podmiot nie udowodni, że wyroby te zostały użyte zgodnie z przeznaczeniem, które gdyby zostały zachowane warunki uprawniałoby do zastosowania zerowej stawki akcyzy, zastosowanie będą miały stawki akcyzy w takiej wysokości jak określone w ust. 2d.

Dodatkowo określono stawkę akcyzy dla przypadków, w których w stosunku do wyrobów energetycznych wymienionych w załączniku nr 2 do u.p.a., innych niż określone w ust. 1 pkt 1–13, wystąpił przypadek lub przypadki, o których mowa w art. 89 ust. 2, i zostały spełnione warunki, o których mowa w art. 89 ust. 2aa, ale wyroby te zostały użyte do celów opałowych, jako dodatki lub domieszki do paliw opałowych, do napędu silników spalinowych albo jako dodatki lub domieszki do paliw silnikowych (ust. 2f). W takim przypadku zastosowanie znajdzie stawka akcyzy w wysokości 1822,00 zł/1000 litrów, a w przypadku gazów – 14,72 zł/GJ.

V. Uregulowanie właściwości organów podatkowych do orzekania w sprawie zwrotu akcyzy obliczonej i wykazanej w zgłoszeniu celnym lub określonej w decyzji wydanej przez naczelnika urzędu celno-skarbowego.

W aktualnym stanie prawnym obowiązującym po wprowadzeniu nowej struktury organów podatkowych w ramach Krajowej Administracji Skarbowej, istnieją wątpliwości interpretacyjne w zakresie wskazania organów podatkowych właściwych do orzekania w sprawie zwrotu akcyzy przy dostawie wewnątrzwspólnotowej i eksporcie wyrobów akcyzowych, od których akcyza została zapłacona na terytorium kraju. Wątpliwości dotyczą sytuacji, gdy akcyza została obliczona i wykazana w zgłoszeniu celnym lub określona w decyzji wydanej przez naczelnika urzędu celno-skarbowego. Proponowany nowy przepis art. 14 ust. 8a u.p.a. określa tę właściwość poprzez wskazanie, iż dla osób fizycznych organem właściwym będzie naczelnik urzędu skarbowego właściwy do wykonywania zadań w zakresie akcyzy ze względu na adres ich zamieszkania, i właściwy dla tego naczelnika w zakresie akcyzy dyrektor izby administracji skarbowej, natomiast dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, organem właściwym będzie naczelnik urzędu skarbowego właściwy do wykonywania zadań w zakresie akcyzy ze względu na adres ich siedziby, i właściwy dla tego naczelnika w zakresie akcyzy dyrektor izby administracji skarbowej.

VI. Dostosowanie przepisu określającego system prowadzący do osiągnięcia celów dotyczących ochrony środowiska lub podwyższenia efektywności energetycznej do obecnie obowiązujących przepisów prawa oraz uniwersalizacja przywołanych w nim standardów ISO.

Przepis art. 31c. u.p.a, który wskazuje co należy rozumieć przez system prowadzący do osiągnięcia celów dotyczących ochrony środowiska lub podwyższenia efektywności energetycznej, w pkt 3 przywołuje ustawę z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. poz. 551, z późn. zm.), w zakresie zasad uzyskiwania i umarzania świadectw efektywności energetycznej. Ustawę tę zastąpiła ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. poz. 831), która weszła w życie 1 października 2016 r.

W pkt 4 i 5 art. 31c. u.p.a. zostały wymienione systemy zarządzania środowiskowego i zarządzania energią potwierdzone przez niezależną i uprawnioną w tym zakresie jednostkę akredytującą wskazanymi certyfikatami ISO (ISO 14001:2004 i ISO 50001:2011). Z dniem 14 września 2018 r. tracą zaś ważność zakresy akredytacji jednostek certyfikujących systemy zarządzania odnoszące się do m. in. do PN-EN ISO 14001:2004. Opublikowane zostało nowe wydanie norm *PN-EN ISO 14001:2015 System Zarządzania Środowiskowego*. Zgodnie z Rezolucją IAF nr 2013-15 podjętą przez Zgromadzenie Ogólne IAF w dniu 23 października 2013 r. został ustalony trzyletni okres przejścia dla norm ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 liczony od dnia 15 września 2015 r. Przywołanie jednego konkretnego wydania normy ogranicza dostęp do przywileju zwolnienia z podatku firmom posiadającym certyfikat, choćby poprzez wykluczenie firm certyfikowanych według nowego wydania standardu. W związku z tym zasadne wydaje się niewskazywanie na rok wydania w przypadku tej normy ISO. Powyższe dotyczy również certyfikatu ISO 50001 wymienionego w pkt 5. Z uwagi na powyższe zasadnym stało się dokonanie stosownych zmian brzmienia art. 31c. pkt 3-5 u.p.a.

VII. Uregulowanie właściwości organów podatkowych do orzekania w sprawie zwrotu akcyzy w przypadku dostawy wewnątrzwspólnotowej albo eksportu samochodu osobowego, od którego akcyza została zapłacona na terytorium kraju.

W aktualnym stanie prawnym istnieją wątpliwości interpretacyjne w zakresie wskazania organów podatkowych właściwych do orzekania w sprawie zwrotu akcyzy przy dostawie wewnątrzwspólnotowej i eksporcie samochodu osobowego, od którego akcyza została zapłacona na terytorium kraju. Proponowane nowe brzmienie art. 107 ust. 5 u.p.a. oraz dodany w tym artykule ust. 5a usuwają te wątpliwości. Przepis art. 107 ust. 5 wskazuje, iż organami właściwymi do orzekania w sprawie zwrotu akcyzy w przypadku dostawy wewnątrzwspólnotowej lub eksportu samochodu osobowego, od którego akcyza została zapłacona na terytorium kraju z tytułu nabycia wewnątrzwspólnotowego lub pierwszej sprzedaży na terytorium kraju, jest właściwy naczelnik urzędu skarbowego, któremu została złożona deklaracja podatkowa dla tej akcyzy lub który wydał decyzję określającą wysokość tej akcyzy, oraz właściwy dla tego naczelnika w zakresie akcyzy dyrektor izby administracji skarbowej. Natomiast dodany w art. 107 ust. 5a u.p.a. rozstrzyga, iż w przypadku dostawy wewnątrzwspólnotowej lub eksportu samochodu osobowego, od którego akcyza została zapłacona z tytułu importu, organami podatkowymi właściwymi do orzekania w sprawie zwrotu akcyzy jest właściwy naczelnik urzędu celno-skarbowego, do którego złożono zgłoszenie celne z obliczoną i wykazaną kwotą akcyzy lub który wydał decyzję, w której określił kwotę akcyzy i właściwy dla tego naczelnika w zakresie akcyzy dyrektor izby administracji skarbowej.

W przypadku zwrotu akcyzy zapłaconej z tytułu importu samochodu osobowego przepis uzależnia właściwość miejscową organów podatkowych od statusu podmiotu występującego z wnioskiem o zwrot akcyzy. W rezultacie organami podatkowymi właściwymi do orzekania w sprawie zwrotu akcyzy są: dla osób fizycznych – naczelnik urzędu skarbowego właściwy do wykonywania zadań w zakresie akcyzy ze względu na adres ich zamieszkania, i właściwy dla tego naczelnika w zakresie akcyzy dyrektor izby administracji skarbowej, natomiast dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej – naczelnik urzędu skarbowego właściwy do wykonywania zadań w zakresie akcyzy ze względu na adres ich siedziby, i właściwy dla tego naczelnika w zakresie akcyzy dyrektor izby administracji skarbowej.

Regulacja wprowadzana w ust. 5b art. 107 u.p.a. rozstrzyga o właściwości organów podatkowych w przypadku, gdy właściwości tej nie można ustalić na podstawie reguł wynikających z art. 107 ust. 5 i 5a u.p.a. Zgodnie z tą normą właściwym organem podatkowym do orzekania w sprawie zwrotu akcyzy w przypadku dostawy wewnątrzwspólnotowej albo eksportu samochodu osobowego, od którego akcyza została zapłacona na terytorium kraju, jest Naczelnik Trzeciego Urzędu Skarbowego Warszawa-Śródmieście w Warszawie i Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Warszawie. Przepis ten jest odpowiednikiem regulacji wynikającej z art. 14 ust. 10 u.p.a. określającej właściwość organów podatkowych w zakresie akcyzy dla wyrobów akcyzowych w sytuacji, gdy ustalenie tej właściwości na podstawie innych przepisów nie jest możliwe.

Dodawany w art. 107 ust. 5c u.p.a. wskazuje, iż właściwy naczelnik urzędu skarbowego dokonuje wypłaty kwoty z tytułu zwrotu akcyzy na wniosek organu podatkowego, który określił wysokość kwoty zwrotu akcyzy.

VIII. Wprowadzenie możliwości złożenia przez podmiot obowiązany do oznaczania wyrobów akcyzowych znakami akcyzy wniosku o wydanie podatkowych znaków akcyzy lub sprzedaż legalizacyjnych znaków akcyzy również w formie elektronicznej, obok istniejącej postaci pisemnej.

W obecnym stanie prawnym decyzję w sprawie wydania podatkowych znaków akcyzy lub sprzedaży legalizacyjnych znaków akcyzy wydaje właściwy naczelnik urzędu skarbowego w sprawach znaków akcyzy na pisemny wniosek podmiotu obowiązane do oznaczania wyrobów akcyzowych znakami akcyzy. Proponuje się wprowadzenie obok formy pisemnej możliwości składania takiego wniosku również w postaci elektronicznej. W związku z powyższym zmiany wymaga brzmienie art. 126 ust. 1 u.p.a., która polega na skreśleniu w przepisie wyrazu „pisemny”.

IX. Doprecyzowanie przepisów w zakresie zwolnienia z obowiązku oznaczania znakami akcyzy wyrobów akcyzowych sprzedawanych w sklepach wolnocłowych na terenie portów lotniczych.

W związku z wprowadzeniem możliwości sprzedaży w sklepach wolnocłowych towarów unijnych dla pasażerów zarówno na kierunku wylotów, jak i przylotów, w tym również wyrobów akcyzowych podlegających oznaczaniu znakami akcyzy konieczna jest zmiana przepisów polegająca na doprecyzowaniu przepisów ustawy o podatku akcyzowym w zakresie zwolnienia z obowiązku oznaczania znakami akcyzy wyrobów akcyzowych sprzedawanych w sklepach wolnocłowych na terenie portów lotniczych. Zmiana ta wymaga nadania nowego brzmienia przepisowi art 118 ust. 1 pkt 3 u.p.a. W konsekwencji według nowego brzmienia przepisu z obowiązku oznaczania znakami akcyzy zwolnione będą wyroby akcyzowe wprowadzone do wolnego obszaru celnego albo do składu celnego i przeznaczone do sprzedaży w jednostkach handlowych tam usytuowanych podróżnym udającym się poza terytorium kraju.

X. Przywrócenie regulacji umożliwiającej fakultatywne zarządzenie przez naczelnika urzędu celno-skarbowego konwojowania wyrobów akcyzowych do granicy terytorium kraju w przypadku ich dostawy wewnątrzspółnotowej lub eksportu albo do momentu wprowadzenia ich do wolnego obszaru celnego albo do składu celnego.

W aktualnym stanie prawnym naczelnik urzędu celno-skarbowego obligatoryjnie zarządza konwojowanie wyrobów akcyzowych do granicy terytorium kraju w przypadku ich dostawy wewnątrzspółnotowej lub eksportu albo do momentu wprowadzenia ich do wolnego obszaru celnego albo do składu celnego na koszt podatnika lub odbiorcy tych wyrobów. Zmiana przepisu ma na celu przywrócenie regulacji umożliwiającej fakultatywne zarządzenie przez naczelnika urzędu celno-skarbowego konwojowania wyrobów akcyzowych i wymaga nadania nowego brzmienia przepisowi art. 118 ust. 5 u.p.a., ponieważ nie w każdym przypadku takie konwojowanie jest niezbędne. Decyzja o zarządzeniu konwojowania będzie zatem należała do naczelnika urzędu celno – skarbowego, tak jak miało to miejsce w przepisach obowiązujących przed wprowadzeniem nowej struktury organów podatkowych w ramach Krajowej Administracji Skarbowej.

Przepisy przejściowe

W art. 2 i art. 3 zawarto przejściowe regulacje umożliwiające zakończenie na dotychczasowych zasadach tzn. z zastosowaniem dokumentu dostawy, przemieszczeń, które

rozpoczęły się przed dniem wejścia w życie regulacji przewidujących stosowanie e-DD. Zgodnie z art. 2 do przemieszczeń, poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy wyrobów akcyzowych zwolnionych od akcyzy ze względu na ich przeznaczenie oraz wyrobów akcyzowych wymienionych w załączniku nr 2 do u.p.a., opodatkowanych zerową stawką podatku akcyzowego ze względu na ich przeznaczenie, które zostały rozpoczęte przed dniem 1 czerwca 2018 r. i nie zostały do tego dnia zakończone, stosuje się przepisy dotychczasowe. Zgodnie z przepisem przejściowym (art. 3) do przemieszczeń poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy wyrobów węglowych przeznaczonych do celów opałowych wymienionych w u.p.a., które zostały rozpoczęte przed dniem 1 stycznia 2019 r. i nie zostały do tego dnia zakończone, stosuje się przepisy dotychczasowe.

W art. 4 zawarto przepis przejściowy dotyczący statusu decyzji ustalających normy dopuszczalnych ubytków w części dotyczącej ubytków powstających podczas produkcji piwa, wina, napojów fermentowanych i wyrobów pośrednich, wydanych na podstawie dotychczasowych przepisów, po wejściu w życie ustawy. Zgodnie z tym przepisem decyzje te tracą moc z dniem wejścia w życie ustawy. Dodanie przepisu przejściowego wynika ze zmiany wprowadzonej w definicji ubytków wyrobów akcyzowych (art. 2 ust. 1 pkt 20 u.p.a.) wyłączonej z zakresu tych ubytków straty powstałe w czasie produkcji wyrobów winiarskich i piwa. Ze względu na fakt, iż straty powstałe podczas produkcji wyrobów winiarskich i piwa, po wejściu w życie ustawy, tracą charakter ubytków, to funkcjonowanie w obrocie prawnym decyzji ustalających ubytki produkcyjne tych wyrobów będzie bezprzedmiotowe.

W art. 5 zawarto przepis przejściowy dotyczący statusu postępowań w sprawach zwrotu akcyzy w przypadku dostawy wewnątrzwspólnotowej albo eksportu samochodu osobowego, od którego akcyza została zapłacona na terytorium kraju, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. W takim przypadku będą miały zastosowanie przepisy dotychczasowe.

Zgodnie z przepisem przejściowym (art. 6) dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie wymienionych w nim przepisów, które będą wymagały zmiany w związku z nowelizacją przepisów u.p.a., pozostaną w mocy do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych, jednak nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Przepis końcowy

Projektowana ustawa wejdzie w życie w dniu 1 stycznia 2018 r., z wyjątkiem regulacji z zakresu podatku akcyzowego polegających na zastąpieniu papierowego dokumentu dostawy stosowanego przy przemieszczaniu określonych wyrobów akcyzowych dokumentem w postaci elektronicznej (e-DD), które wejdą w życie odpowiednio z dniem 1 czerwca 2018 r. (dla wyrobów akcyzowych zwolnionych od akcyzy ze względu na ich przeznaczenie oraz wyrobów akcyzowych wymienionych w załączniku nr 2 do u.p.a., opodatkowanych zerową stawką podatku akcyzowego ze względu na ich przeznaczenie) oraz z dniem 1 stycznia 2019 r. (w zakresie wyrobów węglowych przeznaczonych do celów opałowych). Ukończenie technicznych prac przygotowawczych systemu EMCS PL2 mającego służyć do obsługi e-DD nastąpi przed końcem bieżącego roku, jednakże ze względu na konieczność zapewnienia odpowiednio długiego *vacatio legis*, które pozwoli podatnikom na dostosowanie posiadanych przez nich systemów informatycznych do zmian jakie wiążą się z wprowadzeniem elektronicznego dokumentu dostawy, wejście w życie regulacji dotyczącej e-DD zaplanowano w późniejszych terminach.

Ponadto z dniem 1 czerwca 2018 r. wejdzie w życie regulacja polegająca na wprowadzeniu na terytorium kraju możliwości podziału przemieszczenia w przypadku wyrobów energetycznych przemieszczanych transportem kolejowym z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy w Systemie EMCS. Również i w tym przypadku wejście w życie przedmiotowej regulacji w późniejszym terminie podyktowane jest tym, aby zapewnić zainteresowanym podatnikom odpowiednio długie *vacatio legis*, które pozwoli im dostosować do zmian posiadane systemy informatyczne.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie podlega przedstawieniu właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu.

Projekt ustawy nie zawiera norm technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), w związku z czym nie podlega notyfikacji.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017r. poz. 1006) w związku z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), projekt ustawy z chwilą przekazania go do uzgodnień z członkami Rady Ministrów oraz konsultacji publicznych zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacji.